

approbantur, praemissis necessariis absolutionibus, defectibus suppletis et imposita Religiosis obligatione dicta statuta fideliter implendi.

35. — *Abrogatio nonnullorum statutorum praecedentium et confirmatio ceterorum.*

Omnia revocantur quae hisce contraria sunt, praesertim in litteris Gregorii XIV; omnia alia autem statuta confrmantur.

36. — *Adduntur solitae clausulae praeservativae.*

37. — *Nominantur executores et defensores.*

38. — *Contrariis derogatur.*

39. — *Praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, fides adhibeatur.*

40. — *Sancitur sub pena indignationis Dei Omnipotens, SS. Apostolorum Petri et Pauli, ne quis has litteras infringere vel iis contraire audeat.*

Datum die 29 Dec. 1600.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

a) Superna dispositione, cuius inscrutabili Providentia ordinationem suscipiunt universa, ad Apostolicae dignitatis apicem sublimati, ex debito pastoralis Officii Nobis commissi votis illis, quae ad pauperum Christi infirmorum necessitates sublevandas, ac felicem progressum ad hoc institutarum Congregationum faciunt, libenter annuimus; et quae propterea per Christifideles pie facta et ordinata fuerunt, ut firma, perpetua et illibata persistant, Apostolico munimine roboramus, aliasque desuper disponimus prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

b) Dudum siquidem felicis recordationis Sixtus Papa V, certis causis adductus, ex certa sua scientia, Congregationem sub vocabulo seu nomine Ministrantium Infirmis in Urbe constitutam per quasdam in forma Brevis confectas Litteras confirmavit, et deinde piae mem. Gregorius PP. XIV, Praedecessor noster, cum accepisset dilectos filios Camillum de Lellis, modernum dictae Congregationis Praefectum Generalem, et alios eius Socios, ad perficiendam, et conservandam unionem dictae Congregationis, quamdam vivendi formulam iuxta ea, quae ad propositum sibi finem conducere usu didicerant, edidisse, dictam vivendi formu-

lam Motu proprio per alias Litteras approbavit, prout in singulis Litteris predictis, in quibus videlicet dicti Gregorii Praedecessoris inter alia statutum fuit quod paupertas dictae Congregationis ita interpretaretur, ut Religiosorum esset paupertas Mendicantium eorum, qui nec singuli, nec universi fructus ullos, ac redditus caperent; quae vero necessaria essent, ea ex humili exercitio ostiatim emendicando, vel ex eleemosynis Fidelium eis sponte oblatis compararent. Praeterea totius Congregationis Superioris Praefecti Generalis Officium perpetuum esset quoad viveret, ac Socios haberet quatuor, qui Consultores dicerentur, quique pariter officium perpetuum gererent dum Generalis Praefectus esset superstes; necnon quod longe maior esse deberet Laicorum, quam Sacerdotum numerus, ac ii tantum sacris Ordinibus destinandi essent, quos Praefectus Generalis et Consultores, vel de eorum licentia alii Superiores, non aptos modo ad ipsos sacros Ordines, sed etiam ad Ministerium dictae Congregationis ex Constitutionum praescripto congruentes ac necessarios iudicarent, plenius continetur.

c) Cum autem, sicut accepimus, multae difficultates hactenus circa formulam, et vivendi modum, et praesertim circa Ministerium, et servitium infirmorum, necnon regimen, gubernium, manutentionem, et conservationem dictae Congregationis ortae essent, et res multo aliter, ut putabatur, evenisset, et propterea Statutis dicti Gregorii Praedecessoris, quae praesentibus expressa sunt, derogandum, seu illa, et forsitan immutanda, seu abroganda in toto vel parte essent, dilectus filius Magister Antonius Seneca, Notarius noster ac Praelatus Congregationis Reformatio- nis Apostolicae, cui hoc universum negotium examinandum commisimus cum dicto Camillo, ac dilectis filiis Blasio Oppertis, et Sanctio Cicatello, ac Octaviano Variano, et Chromatio de Martino, Consultoribus generalibus dictae Congregationis, stabilie- runt, et Nobis retulerunt, seu proposuerunt unam formam sequentium Statutorum, quorum tenor talis est.

1. — *Instituti ratio seu Ordinis finis. — Habitatio in nosocomiis. — Visitationes sine habitatione in iisdem.*

a) Cum omnis nostri Instituti ratio posita sit in operibus misericordiae tam corporalibus quam spiritualibus exhibendis, in

iis praecipue, quae spectant ad aegrotos in Nosocomiis, Carceribus, et privatis civium Domibus laborantes,

b) in Domino expedire iudicavimus ut Patres Fratresque nostri in Nosocomiis (ubi licebit, et commode fieri poterit iuxta Constitutiones edendas) aegrotis tam in spiritualibus quam in corporalibus deserviant, atque in iisdem Nosocomiis dies noctesque degant, et habitent: tunc vero Superiores nostrae Religionis dabunt operam, ut a Nosocomiorum Gubernatoribus seu Administratoribus dimittantur alii Sacerdotes et mercenarii Ministri, quo facto in eorum locum nostri Patres et Fratres substituantur, ut in Nosocomiis diversentur, et succedant ad predicta misericordiae tam spiritualia quam corporalia munera obeunda.

c) Quod si aliquando illud tempus incideret (quod Deus avertat), ut ad tollenda delictorum vel dissensionum semina, quae ex humana imbecillitate suboriri possunt, Sanctitas D. N. perpetuam illam habitationem et aegrotorum curam, ut supra dictum est, in aliquibus aut in omnibus Nosocomiis removendam censeret, tunc Patres Fratresque nostri omnino obstricti sint ac teneantur sui Instituti vim incolumen custodire, quae sita est in eo, ut aegrotis spiritualiter et corporaliter deserviant cum solitis visitationibus, ac excubiis nocturnis diurnisque, iuxta Constitutiones edendas.

2. - Superiores Religiosorum in nosocomiis.

a) Ut autem hoc aegrotorum spirituale et corporale servitum, et ministerium constans et perpetuum sit, ac quaemadmodum Religiosos decet illud exequamur, volumus ut, antequam in aliquod Nosocomium Nostri ad aegrotis inserviendum recipientur, inter alias conditiones ac pactiones, quae cum eius loci Gubernatoribus ac Dominis conveniendae erunt, illa sit praecipua, ne Patres Fratresque nostri, qui suam operam circa illius loci aegrotos impendent, aliorum quorumcumque etiam Superiorum ac Dominorum eorumdem Nosocomiorum, quam Religionis nostrae obedientiae subiecti sint. Igitur ad nullum laicorum auctoritas defenda est praeciendi Nostris, aut quoquo modo sese ingerendi in ea, quae pertinere ad personas ministeriumque Nostrorum videbuntur.

b) Quia vero predictum ministerium, et perpetua Nostrorum in Nosocomiis habitatio non ex nostrae Religionis voluntate,

sed ex Dominorum, Praesidum et Gubernatorum externorum auctoritate dependet, idcirco statuimus, ut si ob eam, quam diximus, causam, dicti ministerii nostri munus exequi nequiverimus, nihilominus tamen nostra Religio obstricta inserviendi Nosocomiorum aegrotis utroque misericordiae ministerio ex Institutu nostri obligatione permaneat, ut supra demonstratum est.

3. - Quatuor vota sollemnia.

Omnis et singuli Patres Fratresque, qui posthac ad habitum et disciplinam nostrae Religionis admittentur, postquam emiserint illa tria solemnia caeterorum Religiosorum Vota, Paupertatis videlicet, Castitatis, et Obedientiae, debebunt quartum praeterea solemne Votum emittere, quo nimur Voto Deo promittant se infirmis, et praecipue in Nosocomiis degentibus, in spiritualibus, et corporalibus necessitatibus servituros, in quo tanquam in fundamento omnis Instituti nostri ratio constituta est. Hoc vero quartum Votum aequa volumus omnibus Nostris tam Sacerdotibus, quam Fratribus esse commune; sic ut omnes, qui in hoc Instituto Deo vitam suam dedicare voluerint, huius quarti Voti Religione teneantur. Eius autem formula erit haec, quae sequitur, eamque in Professione facienda singuli pronuntiabunt:

Ego N. professionem facio, et promitto omnipotenti Deo, coram eius Virgine Matre, et universa coelesti curia, ac omnibus circumstantibus, et tibi admodum Reverendo Patri Generali Religionis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, locum Dei tenenti, et successoribus tuis (vel tibi Reverendo Patri Provinciali, vel Praefecto talis loci etc. nomine, et vice Praefecti Generalis, et successorum eius, locum Dei tenenti), perpetuam Paupertatem, Castitatem, et Obedientiam, et perpetuo inservire (quod est praecipuum nostri Instituti ministerium), pauperibus infirmis, quos etiam pestis incesserit, secundum formam vivendi contentam in Litteris Apostolicis nostrae Religionis Ministrantium Infirmis, et in eius Constitutionibus, tam editis iam, quam in posterum edendis.

Lecta professione a novo professo, admittens ad Professionem dicat: Et ego N., auctoritate qua fungor, accepto Professionem tuam, et unio te corpori mystico nostrae Religionis. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Vel: Ego N., nomine et vice Reverendi Patris nostri Praefecti Generalis, aucto-

ritate qua fungor, accepto Professionem tuam, et unio te corpori mystico nostrae Religionis. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

4. - Quatuor vota simplicia.

Illud praeterea statuimus ut omnes et singuli Patres ac Fratres, sive qui nunc in Religione sunt, sive qui in posterum futuri sunt, post quatuor haec solemnia Vota, statim et immediate alia, quae sequuntur, simplicia Vota emittant, quae semel suscepta semper observent, nec per quodcumque Iubilaeum etiam anni sancti a Sanctissimo D. N. concessum aut concedendum, nec ob causam quamcumque, a sequentibus Votis simplicibus absolvi possint, quae de more quotannis renovare debebunt eo die, qui sanctae Crucis Inventioni sacer est.

Primum igitur simplex votum est, quo spondent se numquam acturos, nulloque tempore, quantum erit in ipsis, assensuros, ut mutetur vel alteretur praescriptus aegrotis inserviendi modus in Nosocomiis, tam in spiritualibus quam in corporalibus, ut superius dictum est, nisi iustis de causis fieret, ut validius et vehementius adstringendus (auctoritate tamen Apostolica) videretur.

Secundum, se nunquam datus operam nulloque modo consensuros, ut redditum administrationem aut Nosocomiorum dominium habeant atque possideant, quo maiori cum animi puritate se totos in aegrotantium ministerium spirituale et corporale convertant.

Tertium, se numquam curaturos, ne indirecte quidem, ut in aliquam praelationem vel dignitatem in Religione, et neque actueros, nec, quantum in se fuerit, consensuros, ut extra Religionem in praelationem aliquam vel dignitatem elegantur vel promoveantur, nisi sub poena peccati a Summo Pontifice coacti.

Quartum, singuli promittent se Religioni vel Consultae generali manifestaturos, si quem ex nostris scirent aliquid praedicatorum duorum, praelationem videlicet seu dignitatem intra vel extra Religionem, curare seu praetendere.

5. - Excommunicatio.

Quoniam vero nostrorum Religiosorum est, caeteris curis praetermissis, propter Divinum dumtaxat amorem, nudo ac puro

ministerio misericordiae spiritualis pariter et corporalis erga aegrotos in Nosocomiis defungi, idcirco ne quando nostrum hoc Institutum convelli aut labefactari possit, quo Dominorum etiam Gubernatorum Nosocomiorum omnis suspicio tollatur, decernimus, ad validiorem firmitatem huius Ordinis obtainendam, sub pena excommunicationis latae sententiae, cuius absolutio Seditantum Apostolicae reservetur, ne quisquam ex nostris Patribus et Fratribus, sive Generalis sit, sive Consultor, sive Provincialis, vel quacumque dignitate fungens, sive per se, sive per alios directe, vel indirecte, recipere Nosocomiorum dominium, aut ius ullum, vel quamlibet eorum administrationem vectigalium seu reddituum, audeat vel praesumat; imo quantum erit in ipsis, numquam assentient, ut huiusmodi curae vel administrationes a Religione admittantur; cum nudum ac purum animarum et corporum aegrotantium ministerium sit tantummodo a Nostris amplectendum.

6. - Opera a sacerdotibus et opera a fratribus in nosocomiis praestanda.

a) Quamquam Sacerdotes ex officio (quod illorum est proprium) ad Sacraenta Ecclesiae administranda incumbere debent, utpote ad aegrotorum Confessiones audiendas, ad sacratissimam Eucharistiam conferendam, ad Extremae Unctionis oleum aegrotantibus exhibendum, ad sacrum Missarum Sacrificium faciendum, ad mortuos sepulturae mandados, et ad agonizantium animas diu noctuque Deo commendandas; tamen, ut Voto satisfiant, quod corporale et spirituale ministerium amplectitur, manus etiam ad alias corporales misericordiae functiones afferrant, cuiusmodi sunt illae, aegrotantibus cibum subministrare, pituitosas linguis eorumdem detergere, ora colluere, confovare frigida membra, caeteraque huius generis caritatis officia; conceditur etiam iisdem Sacerdotibus (quibus tamen per Superiores licebit) ut reliqua quoque Fratrum ministeria corporalia, quae eorum propria sunt officia, circa aegrotantium necessitates exercere possint.

b) Item quoniam ad proprium Fratrum officium pertinet infirmis in ministerio corporali servire, videlicet aegrotantibus adesse, vigilias et excubias consuetas peragere nocturnas atque diurnas, lectulos sternere, mensas escarias apponere et amovere,

cibos et fercula deferre, illos cibatu reficere, cibum, si sit opus, in os inserere, linguas repurgare pituitosas, infirmos attollere subditis, si necesse fuerit, ulnis, algentes calore confovere, medicatas potionis, syrups et pharmaca suis temporibus afferre, corporis cauteria curare, Medicos et Chirurgos comitari, et caetera id genus officia praestare; ut tamen ipsorum Fratrum Voto satisfiat, quo ministerium etiam spiritualis misericordiae continetur (ad quem finem potissimum omnia Nostrorum consilia referenda sunt, quandoquidem animarum curatio verus est Instituti nostri scopus), ideo Fratres ad peccatorum exactam Confessionem, et Communionem infirmos preeparabunt, eosque ad patientiam, et ad bene moriendum disponent. Praeterea quaedam alia Sacerdotum propria ministeria, a Superioribus tamen obtenta facultate, praestare poterunt, uti pauperes infirmos christianam doctrinam docere, eosdem in articulo potissimum mortis ad fidei protestationes facientes hortari, et agonizantium animas Deo commendare, aliaque similia pietatis officia eisdem impendere.

7. - Nostris necessaria administrentur. - Plura opera ab iis non praestanda.

a) Atque ut facilius impleatur ministerium nostrum quibus in Nosocomiis, vel propter rei familiaris angustias, vel propter aliam quamlibet difficultatem, necessarius Patrum ac Fratrum numerus, ad predicta caritatis officia obeunda, ali et sustentari non potest; cum maior numerus Nostrorum esse debeat ministrorum mercenariorum numero, qui in ipsis Nosocomiis haberi solitus est; saecularium enim corpora robustiora sunt atque validiora, quam Religiosorum; statuimus ut Pater Generalis, et Consultores, vel Provinciales, seu alii Religionis Superiores, diligentiam adhibendam current, ut necessaria vitae praesidia, victus vestitusque nostris Patribus et Fratribus supra numerum predictum mercenariorum in iisdem locis degentibus subministrentur.

b) Decernentes praeterea ut Ministri saeculares et mercenarii advocentur, Nosocomiorum mercede conducti, ut molis onera tollant, graviorisque ponderis vasa, vel aenea vel lignea, crateres, curriculos, lebetes, et labra, grabatos, culcitas paleatas, anaclinteria, accubitorias spondas transportent; prunas in clibanum, et in focum ligna componant, atque succendant; aquam potioram excoquant; fasciculos sive sarcinas indumentorum aegrotantium

portent; sordidas vestes abluant, et ad foeminarum lavacra defenant; demortuos efferant, et sepeliant; capsulas et unguentorum ac oleorum repositoria, Chirurgos atque Unctores sequendo, circumferant; Nosocomiorum pavimenta verrant atque lavent, aenea vel lignea vasa tergant, polubra, matulas, catillos, et alia huiusmodi purgamentorum vasa egerant; nec quisquam ex Nostris ad predictum ministeriorum genus exequendum teneatur nec compellatur; cum robustiorum opera sint, quae quidem a predictis mercenariis melius exiguntur. Statuimus etiam ne quisquam ex Nostris in Nosocomiis munere Unctoris, Clysterarii, Coqui, Cannavarii, Dispensatoris, Custodis vestium, Pharmacopolee fungatur; neque stultorum, seu dementium curam gerat; neque caeteris omnino huius generis muneribus praeficiatur.

8. - Mercenarii Religiosis substituendi.

Quod si morbi difficultas aliqua maior, vel alicuius gravioris impedimenti necessitas Patres Fratresque nostros urgebit, ita ut explere officii sui partes, et ministerium hoc spiritualis et corporalis misericordiae exequi non possent, tunc ut in supplementum ad tempus Nosocomiorum impensis mercenarii conducantur, quoad ea necessitas urgebit; qua cedente, succedant iterum Nostris, mercenarii vero dimittantur.

9. - Ubinam quarta cuiuslibet mensis hebdomada sit consumenda.

Constituitur etiam ut omnes et singuli tantummodo Fratres, qui aegrotantium curae in hospitalibus destinati fuerint, debeant in eisdem Hospitalibus in singulos menses per tres hebdomadas commorari, habitare, degere, pernoctare, et alimoniam ac cibum sumere; quartam vero uniuscuiusque mensis hebdomadam in Professorum nostrorum Domibus, aut in locis animi relaxationibus assignatis Praefecti arbitrio consument. Permittitur tamen quod, si aliquis ex predictis Fratribus pro sua devotione et pia voluntate voluerit totum ipsum mensem apud eosdem Nosocomiorum aegrotos explorare, id efficere possit ex dicti Praefecti licentia. Quod si accidet ut in aliqua Nostrorum Domo maior numerus degat, quam Nosocomiorum ministeria postulabunt, in hoc casu liberum erit Praefecto illius Domus Fratrum vices permittare, quemadmodum et quo tempore convenire iudicaverit.

10. - Superior et Infirmarius in nosocomiis.

In quibus Urbibus, Oppidis et Locis (ut sunt initia rerum recenter inchoatarum) Nostri nondum Domum formatam, sed habitationem tantummodo intra Nosocomia habebunt, volumus ut in his locis per id tempus diversentur, et degant sub Praefectorum, et aliorum Officialium obedientia, quos ad huiusmodi officia exequenda nostra Religio in Domibus formatis creare consuescit. At in quibus Urbibus, Oppidis, Locisque non solum formatam Domum, sed etiam certam habitationem Nostri in Nosocomiis habebunt, praedictarum Domorum Praefecti eligent Superiores, nimirum Sacerdotem unum, penes quem regimen et cura caeterorum Sacerdotum ac Fratrum in iisdem Nosocomiis commorantium erit; Fratrem item unum Infirmarium, cuius officium erit caeteris Fratribus praeesse in iis dumtaxat rebus, quae ad functiones pertinent corporales circa aegrotos. Intelligat tamen dictus Frater Infirmarius sibi nullum ius esse datum cuilibet ex Fratribus iniungendi poenas: quas, si necesse fuerit, praedictus Pater exiget, qui Patrum et Fratrum omnium curam geret.

11. - Oblati.

Ne quando vero caritatis fervor intepescat aut impediatur in nostris Fratribus in ministerio pauperum aegrotantium destinatis, nec sollicitudinibus domesticis nimiisque occupationibus (ut usu multorum annorum evenire comperimus) eorum spiritus obruatur, statuimus ut, ad haec domesticorum negotiorum et famularium ministeriorum munera peragenda devoti ac pii homines sub Oblatorum nomine cooptentur, qui, sine ulla Votorum nostrorum promissione nec professione, voluntarii se totos praedictis in Domibus nostris ministeriis impendant.

12. - Opera spiritualia mulieribus praestanda.

Volumus etiam (Deo adiuvante) ut in illis dumtaxat Nosocomiis, ubi Nostris, ut supra dictum est, certus habitandi locus erit, foeminis aegrotantibus Sacraenta diu noctuque Nostri administrant, sed agonizantium praedictarum animas interdiu tantum, non noctu, commendent iuxta Constitutiones edendas.

13. - Religiosi dispensandi.

Verum quia Patres et Fratres, qui hoc tempore in Religione vivunt, ob superiorum temporum labores, infirmi et quasi inhabiles reperiuntur ad haec onera modo praescripto sustinenda, ad quae prius ex Instituti obligatione minime tenebantur; propterea decernitur ut Praefecti Superioresque maiores nostrae Religionis dispensare debeant ac teneantur cum omnibus praedictis Patribus et Fratribus praesentibus, qui ad praedictos labores denuo adiunctos circa ministerium spirituale et corporale Hospitalium exequendos non seipso aptos sentient, nec habiles iudicabunt: decernentes tamen omnes Patres et Fratres praesentes teneri ministerium corporale et spirituale aegrotantium in Hospitalibus dies noctesque exequi, quemadmodum obstricti tenentur illi Patres et Fratres, qui mittentur e nostris Domibus ad aegrotis inserviendum in Nosocomiis, in quibus tamen non habitant, ut supra constitutum est.

14. - Membra Capituli generalis.

Capitulum generale ordinario sexto quoque anno celebretur, cui Capitulo interesse debent Pater Generalis, Consultores generales, Arbitratus Consultae generalis, Procurator generalis, Secretarius dictae Consultae, et Provinciales praeterea ex suis quibusque Provinciis singuli cum duobus Sociis vocalibus, quorum alter Sacerdos, alter Frater erit, a suis Provincialibus Capitulis electi et attributi. Statuimus etiam ut Fratres profesi, qui hoc tempore in nostra Religione vivunt, et sacris Ordinibus initiati seu initiandi sunt, eligi possint, et in hoc generale Capitulum convenire eo iure, quo Patres; verum in posterum qui futuri sunt, huius iuris erunt expertes, et in illis eligendis modus praescriptus observandus est, idest unus Sacerdos et unus Frater.

15. - Praefectus generalis eiusque Consultores.

a) Praefectus Generalis, post mortem huius qui perpetuus est, sex annos Praefecturam geret, quae quidem Praefectura semel una tantum vice cum auctoritate Summi Pontificis prorogari in alterum sexennium possit, qui exacto Generalatus sexennii tempore, nisi ad aliud officii munus eligatur, ad suum privati

subditique locum redibit, nulla praerogativa nulloque titulo honoris aut nominis insignitus.

b) *Ex quatuor Consultoribus Patris Generalis duo Sacerdotes erunt, et duo Fratres, qui quidem Consultores id officium, quemadmodum Generalis Praefectus, per sexennium obtinebunt. Similiter etiam, ut supra definitum est, quoad superstes erit praesentis temporis Praefectus Generalis, cuius item Generalatus perpetuus est, tam dictum Capitulum, quam electio dictorum Consultorum sexto quoque anno facienda est.*

c) *Item decretum est ut supradicti Pater Generalis, Consultores, et Arbitr Consultae semper in generali Capitulo elegantur.*

16. - *Vicarius generalis et convocatio Capituli generalis.*

Quod si Generalis intra prius triennium suae Praefecture mortem obibit, qui primus Consultor generalis erit eo tempore, succedat in eius locum in tres illos priores annos unius tantum suffragii iure, et Vicarii generalis nomine contentus; in Consultoris autem succendentis locum substituatur Arbitr, qui in ordine suae preferendae sententiae consessus ultimum locum inter Consultores Sacerdotes tenebit: circumactis autem prioribus tribus annis, Capitulum generale cogendum est, quo in Capitulo novi Generalis electio facienda est. At vero si intra posterius triennium Generalis Praefectus e vita decesserit, decernimus ut idem primus generalis Consultor Vicarii generalis nomen et personam gerat in sex tantum menses, quo tempore teneatur indicere et cogere generale Capitulum, in quo Generalis Praefectus creandus est. Simul illud adverti debet ut quotiescumque novi Generalis fiet electio, creari pariter debeant generales Consultores, et Consultae Generalis Arbitr, ex quibus si aliquis intra supradictum sexennium deficeret, observetur quod in Capitulis generalibus statutum, vel statuendum erit.

17. - *Quatuor Definitores et Praesidens Capituli Generalis.*

Praeterea in Capitulis generalibus quatuor Definitores ex antiquioribus et expertioribus Patribus et Fratribus Capituli elegantur, ex Patribus Sacerdotes duo, totidemque ex Fratribus, qui simul omnes una cum Patre Generali veluti Praesidente de-

bent examinare, perpendere, approbare, vel improbare res, quae suggesterentur, ut ad Capitulum referri debeant; et nemini liceat, nec quisquam possit quidquam ad Capitulum referre, quod non ante cognitum, examinatum, et approbatum a supradictis Patre Generali et Definitoribus fuerit. Quocirca post obitum huius Patris Generalis, praeter quatuor supradictos Definitores, eligendus erit etiam Praesidens Capituli, qui una cum Definitoribus cognoscet, expendet, approbabit, vel improbabit res ad Capitulum aut referendas, aut secus; ad quas approbandas vel refutandas ea ratio suffragiorum habenda est, ut id fiat quod maior numerus suffragiorum faciendum esse censuerit.

18. - *Superiores et subordinati Officiales.*

Sancitur etiam ut Praefectus Generalis, Arbitr Consultae, Procurator generalis, Secretarius dictae Consultae, Provinciales, Visitatores, Praefecti Domorum professarum, et Novitiatum, et generalium Valetudinariorum, et Praesidens Capituli generalis omnino cooptentur et elegantur ex corpore et numero Vocalium Sacerdotum. At vero, caeteri subordinati Officiales, cuiusmodi sunt Ministri, Subministri, rerum domesticarum Provisores, ac eleemosynarum Procuratores, Sacristae, vel Aeditui constitui poterunt ex numero Fratrum etiam non Vocalium, dummodo propter has occupationes nihil earum rerum omittatur, quae circa curam aegrotorum ex dictorum Fratrum sedilitate requiruntur.

19. - *Consultores provinciales et locales.*

Omnes Provinciales, item Praefecti professarum Domorum, et Novitiatum, et Valetudinariorum generalium, singuli binos Consultores, Sacerdotem unum, alterum Fratrem, habebunt, quorum Consultorum vota dumtaxat consultiva erunt, non decisiva. Animadvertendum tamen est, quoties mentio fit Fratrum eligendorum, illos tantum Fratres a nobis intelligi, qui ad Sacerdotium destinati non sunt.

20. - *Ordo praecedendi in Capitulo.*

Statuimus etiam ut inter Fratres, ad quorum numerum referuntur omnes quicumque Sacerdotes non sunt, nullus praecedendi et subsequendi ordo servetur praeterquam in Capitulis tam

Generalibus, quam Provincialibus, et Localibus, in quibus habenda est ratio dignitatum et personarum. Idem decernimus de Patribus, hoc est Sacerdotibus; hos enim tantummodo Patres appellari, et nominari, et sic in nostra Religione intelligi perpetuo volumus, inter quos Patres nullum observabitur dignitatis, aut loci discrimen, nec praecedentia nisi in supradictis Capitulis, in quibus, si loquimur de Patribus et Fratribus praesentis temporis, primum sententiae locum et primi loci dignitatem obtinebunt qui Religionem prius sunt ingressi; si vero de futuris, praecedere debebunt, qui primum Professionem ediderint.

21. - Examinatores novitiorum. Aetas admittendorum.

a) In Domibus professis, in quibus Novitii erunt admitti, quatuor Examinatores Novitiorum eligantur a Patribus et Fratribus Vocalibus simul, sine suffragiorum distinctione, quorum Examinatorum duos Sacerdotes et duos Fratres esse oportet. Quod si evenerit, dum de aliquo Novitio approbando suffragia feruntur, ut aequalis esset suffragiorum numerus, in eo casu Praefectus quinti suffragii ius habebit, ad eamque partem accedit, quae melius sentire et iudicare videbitur; et quod ita consti-tuetur, firmum erit.

b) Nullus posthac Novitus ad Religionem minor octodecim annis natu, nec quinque et quadraginta grandior admittatur, nisi tamen, habito ad maiorem aliquam evidentemque Religionis utilitatem respectu, secus Patri Generali eiusque Consultoribus videretur. At si cum aliquibus octodecim annis natu minoribus es-set dispensandum, id nullo modo concedi debet, nisi quibus saltem sextus decimus annus expletus erit.

22. - Studia Religionis.

Ii porro Novitii ad habitum Religionis admissi ut ad studia, si linguam latinam intelligent, destinentur, postquam biennium in Novitiatu peregerint, ad Religionis studia promoteantur, quae erunt humaniores litterae, Logica, et casus Conscientiae; quae quidem studia omni cum perfectione sunt a praedictis addiscen-da; cum illud praecipue requiratur in Nostris, ut promptissimi, resoluti perfectissimique Casuistae sint, praesertim quibus ex officio convenit et Domi docere discipulos nostros, et foris sine

ulla dubitationis haesitatione conscientiae nexus exsolvere, et sanctissima Ecclesiae Sacraenta Fidelibus ministrare; cum hoc potissimum nostri Instituti ratio requirat. Simul illud volumus ab iis, qui vigesimum primum annum excedentes ad Religionem admetti petunt, ut in iis ea sit litterarum facultas ut continuo possint ad Conscientiae casus descendos applicari. Qui vero latinam linguam non intelligent, in Fratrum numerum litteras non dic-scentium cooptentur.

23. - Novitiis denegatur biretum; eorum studia et exercitationes.

Nulli Novitiorum tam eorum qui litteris operam daturi sunt, quam eorum qui Domino in simplicitate absque litteris servient, gestare liceat pileum quadratum presbyteralem quoad in Novitiatu legitimum tempus exegerit, Fratribus sacris Ordinibus ini-tiatis exceptis. Interdicimus praeterea omnibus Novitiis, qui stu-diis sunt applicandi, ut supra diximus, omnem Studiorum tracta-tionem, nisi Novitiatum ante peregerint, qui quidem exercitandi sunt non solum in functionibus spiritualibus, sed etiam indistincte in Nosocomiorum exercitationibus iuxta consilium et auctorita-tem Superioris, qui in Novitiis instituendis respicere et consulere debebit institutionis formulam illam, quae ad Novitios in Domino et spiritualiter et corporaliter dirigendos tradetur.

24. - Examen novitiorum.

a) Praefecti Domorum professarum cum suis Consultori-bus, item Examinatores, et Magistri Novitiorum (si tamen erunt) cum Patre et Fratre Infirmario Superioribus Nostrorum, qui in Nosocomiis cohabitant; sin minus, praedicti, absque dicti Patre et Fratre Infirmario, sexto quoque mense congregentur, et in singulorum Novitiorum, quos instituendos acceperint, vitam et mores inquirant; deinde de singulis secreta vota decisiva feran-tur, ut illi dumtaxat in Novitiatu retineantur, aut inde dimittan-tur, quos retinendos, aut dimittendos votorum maior pars in Do-mino iudicaverit.

b) Verumtamen Praefectis Domorum professarum, aliisque maioris potestatis Superioribus liberum esse volumus, ut e No-vitiatu dimittere possint per seipsos quos dimittendos censuerint, nullis initis suffragiis caeterorum, si intra quodlibet sex mensium

spatium in aliquo Novitio aliquod publicum vel occultum delicatum compererint, aut aliud quodpiam impedimentum, quo satis constaret illum minime futurum ad Religionem idoneum.

c) Si tamen illorum examinibus intervenire Superiores maioris potestatis voluerint, hoc est Pater Generalis, Consultoresque generales, qui cum eo illo tempore reperientur, aut Provincialis, aut Visitator generalis, praemonitis ante Praefectis, tum illorum conventus exspectetur, etiamsi semestre spatium prorogandum esset; maxime vero si proximum Professioni semestre in illorum adventum incideret, ii nimirum Superiores maioris potestatis cum supradictis Superioribus deputatis convenire debebunt ad suffragia ferenda; et quod maior pars faciendum censuerit, id fiat.

25. - Novitiorum habitatio, institutio, obligatio
emittendi quartum votum.

Omnes Novitii, tam illi qui litteris operam navare debent, quam qui non debent, in Novitiorum Domibus habitabunt; atque haec habitatio communis erit utriusque status, et in Novitiatu communis omnium erit cura et disciplina sub regimine eorum, qui Magistri pariter, et Praefecti, et Superiores illarum Domorum erunt. Omnes ii, qui ad Religionem admittentur, absoluto Novitiatus sui tempore, si apti iudicati fuerint, quartum Votum solemne aegrotantibus serviendi spiritualiter et corporaliter, ut supra dictum est, indistincte emittant; quo facto, ad id exequendum sese accingant, quod Superiores, qui locum Dei obtinent, ipsis iniungent.

26. - Ubi Novitiatus erigi debeat.

Novitiorum nostrorum Domus in illis potissimum Civitatibus, Oppidis et Locis constituantur, ubi nostra Religio commodum habebit in Nosocomiis habitandi locum, ut infirmis ministerent. Relinquimus tamen Patri Generali, et Consultoribus generalibus, aut quibus ipsi mandaverint, liberam potestatem fundandi huiusmodi Novitiatus in aliis etiam Civitatibus, et Locis, in quibus intra Nosocomia neque ministerium, neque habitatio Nostrorum collocata esset, aut collocari posset; modo tamen in illis Civitatibus, Oppidis et Locis Nosocomia reperiantur, in quibus Nostri integre exercere possint Instituti ministeria.

27. - Ius suffragii.

Nullus ex Patribus et Fratribus, qui nostrae Religionis ministerio sese in posterum mancipare voluerit, ius utriusque suffragii, activi vel passivi, consequetur nisi post decem annos in professione transactos in bono exemplo et mortificatione, si tamen habiles idoneique iudicabuntur a Patre Generali eiusque Consultoribus, qui ob Religionis necessitates dispensare poterunt cum iis, quos idoneos iudicabunt, modo non prius id fiat quam post expletos quinque professionis annos.

28. - Numerus Religiosorum in singulis domibus.

Statuimus ne posthac ulla in Domo, quaecumque illa sit, cuiusque Provinciae, maior Nostrorum numerus alatur, quam quotidianarum eleemosynarum largitas patiatur; in numero vero Nostrorum constituendo illa cautio adhibenda sancitur, ut in aliquibus locis plures Sacerdotes quam Fratres, et e contra in aliis plures Fratres quam Sacerdotes constitui debeant, prout ipsorum locorum conditio postulabit, quo liberius et perfectius Instituti nostri ministeria exsequantur, non solum in aegrotis Hospitalium in necessitatibus spiritualibus et corporalibus curandis, sed etiam in iis visendis, qui sparsim in civium privatorum Domibus et Carceribus aegrotant, et in agonizantium animis Deo rite commendandis. Quod omnino observandum, et in Religione nostra posthac semper custodiendum statuimus, non obstante clausula Bullae fel. mem. Gregorii XIV Pont. Max. ad ea verba: « Nostri Instituti ratio postulat, ut longe maior esse debeat Laicorum, quam Sacerdotum numerus ».

29. - Fratrum biretum, tonsura, habitus.

Omnes profundi Fratres, tam illi qui nunc vivunt, quam qui venturi sunt in Religionem nostram, quadrato Presbyterorum pileo uti possint, non autem tonsura Clericorum, iis exceptis, qui aliquem Ordinem consecuti, deinceps ad Sacerdotium præparantur. Tunica et pallium nostrorum Patrum et Fratrum ex eiusdem qualitatis panno, eademque forma et prolixitate esse debeant, induentes se uti pauperes et honesti Sacerdotes.

30. - Dominium bonorum pro sustentatione Novitiatum et Valetudinariorum.

Etenim multorum annorum experientia compertum est Professorum nostrorum Domos alere, sustinere ac manutene non posse Novitios, nec alios infirmos ad obeunda nostri Instituti munera inhabiles; sancitur ut nostra Religio posthac in singulis quibusque Provinciis possit erigere unum vel plures Novitiatus, nec non unum vel plura Valetudinaria generalia pro nostris Professis infirmis et inhabilibus, pro quorum dumtaxat Novitiatum et generalium Valetudinariorum sustentatione et manutentione ipsa Religio capax sit omnium bonorum stabilium, censum, redditum, legatorum, et aliarum subventionum tam temporalium quam perpetuarum. Generalis autem et Consultores facultatem habebunt mittendi in dicta Valetudinaria generalia eos infirmos et inhabiles, quos ipsi, vel alii Superiores de eorum licentia iudicaverint esse mittendos, modo et forma in Constitutionibus praescribindis. Statuimus etiam ex iisdem Novitiatum et Valetudinariorum redditibus Praefectos, caeterosque Officiales, ac personas eorumdem locorum vivere debere. Volumus item ut ex eisdem redditibus Novitiatum et Valetudinariorum generalium, eleemosynae nomine, si necessitas flagitabit, necessaria submittrentur particularibus Domorum professorum Valetudinariis. Praeterea si Religioni nostrae, donatione vel testamento, census, redditus, stabilia bona, sive mobilia, sive alia quaecumque legata perpetua distributa, vel assignata, vel quoquo modo reicta fuerint, decernimus eorum bonorum dominii Religionem nostram esse capacem ad effectum dumtaxat eadem bona applicandi quibusvis Valetudinariis generalibus nostrorum Professorum, vel nostris quibuscumque Novitiatibus, arbitrio et iudicio Patris Generalis eiusque Consultorum. Animadvertisendum est omnes Domos nostras Professas debere tantum de eleemosynis vivere, prout paupertatis nostrae votum exigit; idcirco caveant nostri Professi, ne praedictis Valetudinariorum seu Novitiatum redditibus, seu aliis quibuscumque perpetuis fructibus alantur, nisi quibus permisum est modo quo supra.

31. - Missarum obligationes.

Quotidianarum et temporalium Missarum obligationes facile non suscipientur, ne nostrae Domus intolerabili persolvendi de-

biti necessitate graventur; quocirca perpetuae necessitates, sive obligationes eiusmodi Missarum persolvendarum suscipi non poterunt a Nostris quibuscumque, nisi Pater Generalis eiusque Consultores propter aliquam evidentissimam utilitatem secus iudicaverint. Explicamus tamen legata, aut bona, quae cum praedictis oneribus relinquuntur, converti debere in tot census, redditus et bona stabilia, ut si perpetua obligationis Missarum necessitas fuerit, fructus etiam reddituum perpetuus esto: qua de re ad primum Generale Capitulum plenam rationem referendam volumus, ad quod pertinere debet ea restituere, quae diximus, bona, quotiescumque minime videretur expedire huiusmodi perpetuis oneribus obligari. Quae vero bona stabilia sive redditus ob illas Missarum necessitates et obligationes ad Nostros pervenerint, ea Pater Generalis eiusque Consultores applicandi assignandique potestatem habeant iis Valetudinariis Nostrorum aut Novitiatibus, quorum maiores videbuntur esse rei familiaris angustiae.

32. - Ministeria ecclesiastica.

a) Statuimus praeterea ut Patres, qui senes sunt, aut inhabiles ad Instituti praedicti ministeria tam in Hospitalibus, quam in privatis civium aegrotantium Domibus atque Carceribus impendenda, nec non Patres, qui suam hebdomadam in Hospitalibus et sui partes officii in agonizantium animabus commendandis expleverint (iuxta Constitutiones, quae super his ministeriis edentur), possint vacationis sua diebus, de Praefectorum vel aliorum Superiorum facultate, in Ecclesiis fidelium confessiones audire, et in illis etiam publice sermocinari (non autem concionari), possintque alia devota Ecclesiastica exercitia in iisdem Ecclesiis exercere: quas tamen exercitationes ad eum finem assumi et dirigi volumus, ut velut mediis et instrumentis necessariis promptiores instructioresque ad animarum et corporum aegrotantium salutem procurandam Nostri reddantur.

b) Quamobrem decernimus, ut Pater Generalis sive quicumque alius Superior nulla causa possit cum aliquibus ex nostris Patribus dispensare ut suum diem vel suam hebdomadam in ministrando Nosocomiorum infirmis intermittant, ut Fidelium etiam quorumcumque Benefactorum vel Benefactricium confessionibus audiendis operam dent, qui, si Confessariis nostris uti volent, hoc modo contenti erunt. Quod si bina haec pietatis officia simul in

idem tempus inciderent, id est hebdomada vel dies, quo nostri Patres in Nosocomia mittendi sunt, et officium in Ecclesiis confessionum audiendarum, tunc potius confessionum officium quam Nosocomiorum ministerium omittendum est.

33. - Facultates Consultae Generalis.

Nullus ex Superioribus ad habitum nostrae Religionis admittere poterit ullum Novitium nisi facultatem expressam a Patre Generali eiusque Consultoribus habuerit; quorum etiam intererit dispertere atque describere Provincias, Valetudinaria generalia et Novitiatus; itidem applicare, seu convertere, et constituere per quos administratores et quo pacto supradicti Novitiatum et Valetudinariorum generalium redditus, aliaque sive mobilia sive stabilia bona, quae nostrae Religioni vel dono vel testamento relinquenda sunt, impendi et tractari debeant. Similiter Patris Generalis et Consultorum erit admittere sive remittere quemvis Locum, aut Domum, aut Nosocomii cuiuslibet habitationem. Simul illud explicamus et definimus, ad praedictos spectare declaracionem, interpretationem, et decisionem (non autem immutationem) earum rerum, de quibus super praedictis omnibus Capitulis vel Statutis dubitatio fuerit orta.

34. - Horum statutorum approbatio.

Cum autem huiusmodi formam Statutorum a Nobis examinatam ad prosperum regimen et felicem progressum dictae Congregationis, quem enixe exoptamus, necessariam et opportunam fuisse et esse cognoverimus, Nos dictarum litterarum tenores praesentibus pro expressis habentes, ac Camillum, et Blasium, ac Sanctum, et Octavianum, ac Chromatium praedictos, et eorum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censes, Motu simili, non ad dictorum Camilli, et Blasii, ac Sanctii, et Octaviani, ac Chromatii, aut alicuius eorum desuper Nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine omnia et singula Statuta praedicta

superius expressa Apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus. Ac omnes et singulos, tam iuris quam facti, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenient in eisdem, supplemus, illaque ab omnibus et singulis dictae Congregationis Religiosis, quovis officio seu dignitate fungentibus, ubicumque existentibus, praesentibus et futuris, integre, et cum effectu, et ad unguem, perpetuo et inviolabiliter observari mandamus, ac sub privationis officii, nec non vocis activae et passivae, et aliis a Generali et Consultoribus dictae Congregationis in contra facientes eorum libero arbitrio imponendis poenis, ne quisquam eorum illis contradicere, aut repugnare, vel adversari, directe seu indirecte, quovis quaesito colore, vel ingenio, aut contra illa seu illorum aliquod quoquomodo tractare audeat seu praesumat, distinctive inhibemus, illaque de novo, quatenus opus sit, eisdem auctoritate et tenore edimus et facimus.

35. - Abrogatio nonnullorum statutorum praecedentium et confirmatio caeterorum.

Nec non Statuta in litteris ipsius Gregorii Praedecessoris contenta, et superius expressa huiusmodi, ac quoddam Nostrum circa receptionem Novitiorum die 31 Martii anni 1594, Pontificatus nostri anno tertio, Edictum, ac quaevis alia Statuta et Ordinationes his proximis Statutis contraria, seu in toto vel in parte repugnantia, aut illa immutantia, in perpetuum eisdem auctoritate et tenore revocamus et abrogamus, ac revocata et abrogata esse decernimus, et illorum observationem prohibemus: litteris dictorum Praedecessorum ac Nostris praedictis alias in suo robore permansuris, quas omnes et singulas suum omnino effectum alias sortiri volumus, illisque robur Apostolicae confirmationis adiicimus.

36. - Adduntur solitae clausulae praeservativaee.

Decernentes easdem praesentes Litteras, nullo unquam tempore, de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis Nostrae, aut quopiam alio defectu, etiam ex eo quod interesse habentes ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, invalidari, aut ad terminos iuris reduci, seu in ius vel controversiam revocari posse, sicque per quoscumque Iudices et Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac

dictae Congregationis Superiores, sublata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari ac definiri debere; necnon irritum et inane quidquid secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

37. - Nominantur executores et defensores.

Quocirca Venerabilibus Fratribus Nostris Ostien. et Tusculan. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiae Camerae Apostolicae Generali Auditori, per Apostolica scripta, Motu proprio, mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes Litteras, ac omnia et singula in eis contenta, ubi et quando expedierit, ac quoties pro parte Praefecti et Sociorum dictae Congregationis fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant, auctoritate Nostra, praemissa omnia observari. Non permittentes, Praefectum ac Socios praedictos, desuper a quoquam, quomodolibet molestari; contradictores, praedicta auctoritate Nostra, appellatione postposita, compescendo.

38. - Contrariis derogatur.

Non obstantibus recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII, similiter Praedecessoris Nostri, qua inter alia cavetur expresse, ne quis, extra suas Civitatem et Dioecesim, nisi in certis exceptis casibus, et in illis ultra unam dietam a fine suae Dioecesis, ad iudicium evocetur, seu ne Iudices ab eadem Sede deputati, extra Civitatem et Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere prae-sumant; et de duabus dietis, in Concilio Generali edita, dummodo aliquis, auctoritate praesentium, ultra tres dietas ad iudicium non trahatur; ac dictorum Sixti et Gregorii, Praedecessorum, ac Nostri Litteris, et quibusvis aliis Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint, per Litteras Apostolicas non facientes plenam, et expressam, ac de verbo ad verbum, de Indulto huiusmodi mentionem.

39. - Praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, fides adhibeatur.

Volumus autem, quod earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhibetur, si essent exhibitae vel ostensae.

40. - Sanctio poenalis. - Datum.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, mandatorum inhibitionis, editionis, et voluntatis, infringere, vel ei, ausu temerario, contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Domini cae millesimo sexcentesimo, quarto Kalendas Ianuarii, Pontificatus nostri anno nono.

A. CARDINALIS MONTALTUS. Summator.

M. VESTRIUS BARBIANUS.

S. D. G. Loco ✠ Bullae plumbeae.

A. DE ALEXIIS.

ANNOTATIONES

Ad Exordium.

a) Gregorius Pp. XIV per Bullam « Illius qui pro gregis » anno 1591 societatem a Camillo de Lellis paulo ante fundatam in Ordinem religiosum erexit, et formulam vivendi seu statuta eius fundamentalia, prout in dicta Bulla continentur, in forma specifica approbavit, ipsique fundatori ac Consultoribus eius mox eligendis facultatem concessit leges particulares seu Constitutio-nes condendi. Quae formula vivendi approbata fuit, non sicut